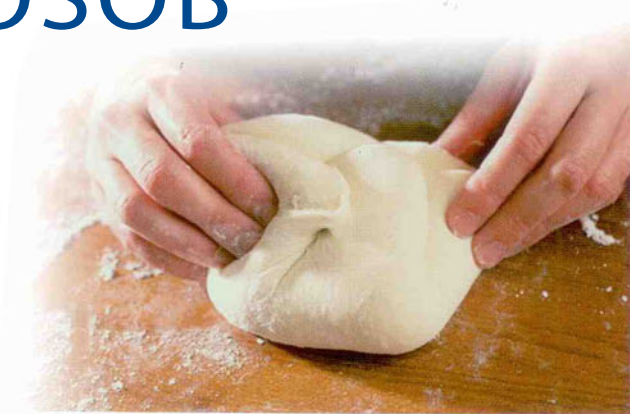

NÁŠ SPÔSOB

Náš spôsob?

Je ako mať vlastný postup prípravy cesta, ktorý s pridaním trošky droždia dodáva každému chlebu jedinečnú chuť.

Obsah vyučovania v školskom zariadení pod patronátom Kongregácie Notre-Dame sa nelíši od obsahu vyučovania v štátnej škole; a spôsob, akým sa postupuje, je tiež porovnateľný s postupom iného zariadenia katolíckeho školstva.

Pri definícii toho, čo je nám vlastné, nejde o porovnávanie našich pedagogických, výchovných a pastoračných postupov s ostatnými, ale o čerpanie z nášho prameňa: Petra Fouriera a Alexie Le Clerc, ktorí dali zrod „nášmu spôsobu“.

Pracovať v škole pod patronátom Kongregácie Notre-Dame znamená

najprv **zapojiť sa do príbehu,**

ďalej **žiť podľa inšpirácie**

a nakoniec **vytvárať spoločenstvo okolo výchovného projektu.**

I. Zapojiť sa do príbehu

Peter Fourier (1565 – 1640), spoluzakladateľ Kongregácie Notre-Dame s Alexiou Le Clerc (1576 – 1622), sa narodil v Mirecourte (teraz department Vogézy) v Lotrinskom vojvodstve, ktoré bolo v tom čase samostatné.

Absolvoval kvalitné štúdium s vynikajúcimi výsledkami na gymnáziu a potom na univerzite v Pont-à-Mousson, ktorú krátko predtým založili jezuiti. Získal tu ľudskú i teologickú formáciu, vďaka ktorej nadobudol hlboký duchovný život i optimistický pohľad na človeka.

V roku 1585 vstúpil ku Regulárnym kanonikom sv. Augustína, čím si vybral formu rehoľného života, ktorá mu umožňovala širokú apoštolskú a pastoračnú činnosť.

V roku 1597 sa stal farárom v Mattaincourte (bohatom mestečku vo Vogézach).

Obdobie, počas ktorého Peter Fourier vyvíjal svoju činnosť, bolo časom hlbokých sociálnych, intelektuálnych, politických a náboženských zmien, obdobím vrenia nových myšlienok.

Spoločnosť bola poznačená hlbokými rozdielmi; nerovnosťou viac na základe pôvodu, než na základe bohatstva. Moc bola založená na patriarchálnom princípe aj v rodine aj v štáte: žena podobne ako neplnoleté dieťa nemala v spoločnosti žiadne miesto; dokonca bola predmetom nedôvery aj v Cirkvi, ktorá ju považovala za slabú a nebezpečnú, zvodkyňu od prírody.

Spoločnosť niesla pečať viery a náboženstvo malo silný vplyv na spoločenský život aj správanie; pritom však vo všetkých sociálnych vrstvách pretrvávala značná poverčivosť.

Napokon, bola to spoločnosť poznačená násilím vo vyjadrovaní pocitov i v hrubosti obyčajov: ľudský život neznamenal nič a bedárov boli masy. Tridsaťročná vojna (1618–1648), ktorá zúrila v tom období, násilnosti len vystupňovala a postavenie chudobných sa stalo ešte neznesiteľnejšie.

V roku 1597 sa Peter Fourier stal farárom v Mattaincourte, bohatom mestečku vo Vogézach...

Prvá škola otvorená v Poussay r. 1598

Ked' sa Peter Fourier stal farárom v Mattaincourte, Cirkev len začala uskutočňovať reformu požadovanú Tridentským koncilom po dlhodobom úpadku: neporiadkov a nevedomosti zo strany kléru i veriacich bolo ešte veľmi veľa.

Peter Fourier jasne videl nedostatky vtedajšej spoločnosti aj Cirkvi, no nevedel sa s nimi zmieriť. Podľa svojich možností sa pustil do boja proti nešvárom a nespravodlivosti v spoločnosti, a zároveň do upevňovania opravdivého kresťanského života vo farnosti i všade tam, kde svojím vplyvom dosiahol. Pastoračná obnova ide podľa neho skutočne ruka v ruku so zlepšením sociálnych podmienok.

V tomto kontexte osobitnou starosťou Petra Fouriera bola otázka vzdelávania a výchovy detí, najmä dievčat z ľudu, v tej dobe celkom zanedbávaných. Bol presvedčený, že kresťanská výchova a vzdelávanie dievčat, ktorým sa pomôže „*žiť a dobre žiť*“¹, môže a musí viesť ku skutočnej premene rodín i celej spoločnosti.

V roku 1597 mladá farníčka z Mattaincourtu, Alexia Le Clerc, vyhľadala Petra Fouriera, aby sa mu zverila so svojou túžbou odovzdať sa Bohu a „*spraviť nový dom pre dievčatá (novú rehoľnú kongregáciu) a konať v ňom všetko dobro, čo sa bude dať*“².

Z Petrovho úsilia o obnovu spoločnosti a z Alexiinej intuície vznikla v r. 1597 Kongregácia Notre-Dame zameraná na vyučovanie a výchovu v školách otvorených pre všetky dievčatá, v ktorých sa im poskytovala kresťanská výchova a súčasne všeobecné vzdelanie.

Kongregácia odpovedala na prvoradé potreby danej doby zabezpečením výchovy dievčat, a tým prispela k rozvoju ženy v perspektíve zmeny spoločnosti.

Prvá škola bola založená v roku 1598 v Lotrinsku. Nasledovali mnohé ďalšie vo Francúzsku i v Európe, a neskôr aj na iných kontinentoch.

školy otvorené pre všetky žiačky, v ktorých sa poskytovala kresťanská výchova a súčasne všeobecné vzdelanie

II. Žiť podľa inšpirácie

Zakladateľ nie je ani tak vzorom, ktorý by sme mali napodobňovať, ako prameňom, z ktorého máme čerpať pre život, pre „*dobrý život*“ aj dnes.

Žiť podľa zakladateľovej inšpirácie neznamena pýtať sa, čo by robil na našom mieste, ale pochopiť, čo ho pohýnalo, a jeho „vnútornú pohnútku“ tak konkretizovať dnes. Tým prispejeme vlastným dielom do príbehu, ktorý sa odohral pred viac ako 400 rokmi.

Aká je výchovná vízia Petra Fouriera?

Vychovávať – pričiniť sa o rast – znamená zamerať sa na povolanie ľudskej bytosti.

Výchova začína učením sa reči, písma, kultúry, až kým sa nepremení v schopnosť a postupne v profesionálnu orientáciu, teda v osobný rozvoj, čo umožní formulovať slovo – svoje slová – jedinečné a zároveň pre všetkých.

„*Mladé školáčky, hoci vekom malé, nijako nie sú malou ani bezcennou čiastkou Božej Cirkvi. Už odteraz i o pár rokov budú schopné vykonať veľké dobrá. Vzhľadom na to je veľmi príhodné, ba celkom nevyhnutné, aby pre dobro seba samých, ich otcov a matiek, ako aj rodín, ktoré budú časom viesť, a tiež republiky (národa), boli zavčasu dobre vycvičené (vedené) a veľmi starostlivo vyučené v bázni Božej, a tiež, ak je možné, aj v niektorých iných veciach, čo im môžu pomáhať k životu a k dobrému životu.*“³

¹ Peter FOURIER, *Konštitúcie 1640*, 3. časť, O výchove laických dievčat (VLD), Preambula, 1.

² Alexia LE CLERC, *Význanie*, 15.

³ Peter FOURIER, tamže.

...pustil sa do boja proti nešvárom
a nespravodlivosti v spoločnosti.

Výchova súvisí so Zjavením: Boh nám zveruje svet, aby sme sa s Ním stali spolutvorcami jeho ľudskej podoby. A Zjavenie je v podstate podnetom a prísľubom: „Budeš milovať“.

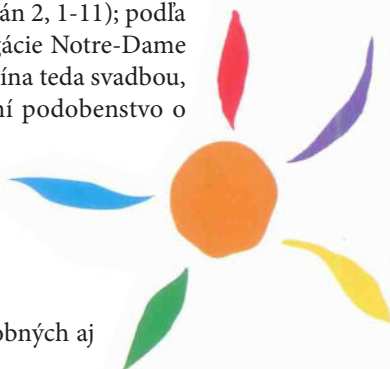
Peter Fourier zakladá Kongregáciu Notre-Dame na spiritualite Vtelenia; Z nej vychádza regula sestier, ktorá by sa dala zhrnúť do jasného príkazu: „*Nasledovať Krista, ako viditeľne prebýval na tomto svete*“⁴, čo podľa komentára sestry Paule Sagot znamená: „že žil medzi mužmi a ženami svojej doby a svojej krajiny, keď putoval s apoštolmi po cestách Palestíny. Nasledovať ho všade, kam pôjde, znamená kráčať s ním po cestách a vystaviť sa nepredvídaným stretnutiam a nečakaným udalostiam.“⁵

„Spiritualita cesty“ pozýva sestry Kongregácie Notre-Dame nasledovať Krista v jeho verejnom živote a potvrdzuje ich apoštolské povolanie.

Peter Fourier ukotvil túto spiritualitu zvlášť v evanjeliu, v texte o svadbe v Káne Galilejskej (Ján 2, 1-11); podľa svätého Jána išlo o prvý prejav Kristovho verejného účinkovania. Zakladajúci text Kongregácie Notre-Dame vychádza zo slov Panny Márie služobníctvu: „Urobte všetko, čo vám povie.“ Kongregácia začína teda svadbou, oslavou s vínom! Pretože spoločenstvo s Kristom je vlastne svadba... kým sa neuskutoční podobenstvo o svadobnej hostine v Božom kráľovstve, kde celé ľudstvo bude zhromaždené okolo svojho Pána a On ho bude obsluhovať (Lukáš 12, 37), pretože ľudstvo už nebude odmietať milovať. Výchova je pohľadom až do takejto diaľky.

„*Nehľadieť na ľudí, akí by mali byť, ale akí sú, alebo akí môžu byť.*“⁶ Takýto pohľad sa opiera o Božie slovo a o jeho dôverné poznávanie; Práve preto, že generácie sestier Notre-Dame sa so Slovom stretávali, nechávali sa ním utvárať a naplňovať v každodennom živote, postupne tento pohľad objavovali a upierali na tých, ktorých stretávali, mladých aj dospelých, „chudobných aj bohatých“.

Dnes už táto výchovná inšpirácia nie je vyhradená len sestrám. Každý vychovávateľ je pozvaný k tomu, aby čerpal z prameňa Petra Fouriera a Alexie Le Clerc, aby novými očami objavil vlastnú zodpovednosť.

III. Vytvárať spoločenstvo

A/ Vytvárať spoločenstvo ako vyučujúci

Výchova má používať prostriedky, ktoré zodpovedajú jej interaktívnej povahe: učiteľ sa učí zároveň so žiakom. Výchova už z princípu predpokladá vytvorenie spoločenstva s cieľom spoločného rastu.

Nie je bez významu, že Peter Fourier spojil „školské učiteľky“ do reholnej kongregácie: chcel zveriť výučbu veľkého počtu mladých žiačok „*iným dievčatám pekného života, v dostatočnom počte a schopnosti, aby sa toho dobre zhostili; ktoré prebývajú pospolu a nemajú nijaké iné veci na starosti, čo by ich rozptyľovali alebo im prekážali.*“⁷

Takto našla Alexia Le Clerc štyri spoločníčky – Gante André, Isabeau de Louvroir, Claude Chauvenel, Jeanne de Louvroir – s ktorými založila Kongregáciu a otvorila prvú školu.

«*Nasledovať Krista, ako viditeľne prebýval na tomto svete*»
Peter Fourier

⁴ Konštitúcie 1640, 2. časť, VI, 4.

⁵ Paule SAGOT, Pierre Fourier, Alix Le Clerc, *Spiritualité*, publikácia CND, 1998.

⁶ Peter FOURIER, *List sestrám v Nancy*, 26. september 1620.

⁷ VLD, Preambula, 1. „Dievča“ znamená v danom období nevydatú ženu, tu rehoľnicu.

⁸ V dobe P. Fouriera predstavená kláštora, dnes riaditeľ školy, zodpovedný za učiteľský zbor.

Nehľadieť na ľudí, akí by mali byť...

Spoločenstvo umožňuje zabezpečovať výchovné pôsobenie dlhodobo; je opravdivým miestom komunikácie, rozlišovania a povzbudzovania; je napokon garantom výchovného projektu spolu s osobou, ktorá zaň nesie konečnú zodpovednosť.⁸

Hlavnou úlohou spoločenstva je „udržiavať a zvyšovať výchovné zanietenie“⁹ a bdiieť, aby vychovávatelia boli „živými príkladmi, ktoré by si ich malé žiačky mohli zobrať v ktorejkoľvek hodine za vzor... a rozpomätať sa naň a uplatňovať ho po celý svoj život.“¹⁰

Nech im je
učenie potešením.
Nech je
vyučovanie
s porozumením.
Nech sa rešpektuje
rytmus učenia.
Nech je učenie
individuálne.

Úlohou spoločenstva je vyberať vychovávateľov podľa spoločného projektu a medzosobných vzťahov, ktoré z neho vyplývajú: „Budú si navzájom prejavovať vážnosť a úctu, každá si bude dávať pozor, aby nepovedala alebo neurobila nič, čo by mohlo zarmútiť jej spoločníčku, alebo dalo príležitosť k umenšeniu jej vážnosti“¹¹. Má ich vyškoliť tak, aby „hľadali prospech a pokrok svojich žiačok“ a „keď dieťa vidí konanie svojej učiteľky, získa vedomosť, ktorú ho učí.“

Spoločenstvo môže a má zabezpečovať výmenu pedagogických skúseností, pracovné schôdze a stáže ako nevyhnutnú formáciu.

„Počas konferencií budú často diskutovať o najvhodnejších prostriedkoch pre napredovanie detí... Môžu sa radiť o tom, čo podľa nich viac prospieva vyučovaniu detí.“¹²

Základom tejto metódy je vývoj: „Učiteľky budú používať metódu (danú Petrom Fourierom) dovedty, kým neprídu na nejakú inú, ktorá bude zjavne primeranejšia a užitočnejšia, a tiež odobrená všetkými kláštormi.“¹³

Výchovné spoločenstvo dnes prekračuje hranice rehoľného spoločenstva Kongregácie, k jej poslaniu sa pripája vlastne každý vychovávateľ.

B/ Vytvárať spoločenstvo, ktoré vychováva

Výchovný projekt sa sústreďuje na potreby dieťaťa a je zameraný na jeho vzdelávanie, čiže v jazyku 17. storočia na jeho „budovanie“: nejde len o odovzdávanie vedomostí, ale tiež o budovanie osobnosti. Predpokladá to:

1 – Postoj dospelého

Vo výchovnom vzťahu má dospelý v skutočnosti miesto staršieho, ktoré nemôže zanechať život každého sa potrebuje opierať o druhých, aby sa budoval.

⁹ Konštitúcie sestier v Remeši, 1673.

¹⁰ VLD, XXII, 3.

¹¹ VLD, XVI, 30. „Spoločníčka“ tu označuje sestru, kolegyňu.

¹² Konštitúcie v Sens, 1. časť, IV, 10, a 3. časť, XVIII, 4.

¹³ VLD, VI, 1.

...ale akí sú, alebo akí môžu byť.

2 – Prijatie žiaka:

„Keď sa príde predstaviť dievča, či už príde sama, lebo je už odrastená, alebo ju sprevádza matka (čo by bolo najprimeranejšie, najpatričnejšie a najžiaducejšie) alebo niekto iný z rodiny, Matka intendantka¹⁴ po udelení povolenia Matky predstavenej sa stretne s dievčatom v hovorni, tu si ju vypočuje, obzrie, dobre preskúma a obozretne zväží, či na nej nezbadała nejaké prekážky alebo niečo podobné, a ak nič nenájde, ak ju náhodou nepozná, spýta sa jej na meno, na mená jej otca a matky, na miesto ich bydliska ako aj jej, ak už s nimi nežije. Spýta sa jej, či je pripravená dobre sa učiť a chodiť každý deň na vyučovanie v určených hodinách, správať sa tam skromne, zostávať po celý čas na vyučovaní a dodržiavať ostatné pravidlá školy.

Spýta sa jej tiež, čo očakáva a chce sa naučiť. Do hrubej knihy pripravenej na tento účel zapíše meno dievčaťa, priezvisko a meno jej otca, jej vek, bydlisko, ako aj deň a rok začiatku jej školskej dochádzky.

Oznámi, do ktorej triedy ju dá, upovedomí o tom jej učiteľku a pošle ju tam na nasledujúcu hodinu.“¹⁵

3 – Učenie:

– Nech im je učenie potešením:

„Tie, ktoré sú považované za tretiu triedu, ako aj druhú, budú mať každá po dve vyučovacie hodiny doobeda a dve poobede, bude sa s nimi opakovať pomaly a niekoľkokrát každá lekcija, až kým ju nebudú dobre vedieť, podľa možnosti bez prílišného trápenia. Žiačky prvej triedy a najpokročilejšie z druhej triedy sa budú každý vyučovaci deň venovať pravopisu, počtom a žetónom.¹⁶

Bude sa dbať, aby sa zaučali pracovať (ručným prácam) nielen žiačky prvej a druhej triedy, ale aby sa aj dievčatká z tretej triedy pomaličky zapájali do nejakých ručných prác, čo sú im jednoduché, ľahké a príjemné.“¹⁷

– Nech je vyučovanie s porozumením:

„Učiteľky sa budú snažiť, aby žiačky rozumeli, čo čítajú, preto nech sledujú a nájdu zmysel textu tak, že sa zastavia pri čiarkach a bodkách.“¹⁸

– Nech sa rešpektuje rytmus učenia:

„Aby sa v tomto všetkom postupovalo s väčším poriadkom, úžitkom a ľahkosťou, každá škola sa podelí na tri triedy. V prvej budú žiačky, ktoré čítajú záznamníky (obchodníkov) a ostatné doklady a ručne písané listy; v druhej tie, ktoré sa učia čítať tlačene knihy a už v tom trochu pokročili; v tretej malé „šlabikárky“, ktoré začínajú rozpoznávať písmená, slabikujú a prečítajú slová.“¹⁹

– Nech je učenie individuálne:

„Aby deti toto všetko ľahšie pochopili, lepšie si zapamätali a boli pozornejšie pri počúvaní učiteľky, počas vyučovacej hodiny im bude učiteľka viackrát opakovať to isté. A počas vysvetľovania sa sem-tam obráti raz na jednu raz na druhú žiačku s otázkou, čo práve povedala.“²⁰

¹⁴ Matka intendantka je riaditeľkou externých žiakov, Matka prefektkta je riaditeľkou penzionátu.

¹⁵ VLD, III, 3.

¹⁶ Peter Fourier predpisuje obe metódy vyučovania aritmetiky používané v tej dobe: príklady zadané písomne (počty) alebo riešené pomocou žetónov.

¹⁷ VLD, XXIII, 6.

¹⁸ Obyčaje v Chalons, O vyučovaní, 37.

¹⁹ VLD, VI, 2.

²⁰ VLD, VIII, 4.

«Pričič sa o jeho rast»

Matka Alexia

Nejde len o odovzdávanie vedomostí...

4 – Životné prostredie:

– Priestory nech sú útulné a estetické:

Peter Fourier hovorieval, že „dom sestier má svietiť chudobou, ale knižnica, sakristia a ošetrovňa nebudú nikdy dost krásne.“²¹

– Výchova nech smeruje:

a/ K pozdvihnutiu každej osoby:

„Treba držať ruku nad tým, aby boli učesané, umyté a slušne oblečené; a napokon treba venovať veľkú starostlivosť o čistotu ich hlavy a oblečenia, ich stravy, izieb a všetkého, čo používajú. Toto sa bude osobitne prikazovať starším žiačkam vo vzťahu k tomu, čo závisí od nich a čo môžu samy urobiť, a menším pomôžu reholníčky.“²²

b/ K získaniu praktických zručností užitočných pre budúcnosť:

„Budú sa priučať pomaly a diskrétno (s rozlišovaním) istým drobnostiam, ktoré im neskôr môžu poslúžiť, ako si zašit' a opraviť šatstvo, udržiavať ho čisté, ako ho poukladať, a pre tie, ktoré budú mať vôľu, ukázať aj práce s bielizňou, čo sú najnutnejšie v dome, pre potreby dievčat, alebo inak užitočné pre domácnosť.“²³

Budú sa priučať pomaly a diskrétno (s rozlišovaním) istým drobnostiam, ktoré im neskôr môžu poslúžiť

5 – Spôsob života:

– Nech žiačky cítia, že sú milované, pochopené a že sa im dôveruje:

„Ak sú niekedy zarmútené, alebo o niečom pochybujú, treba sa usilovať usmerniť ich a utešiť, zaobchádzať s nimi vtedy aj pri iných príležitostiach tak, aby mali dôvod v plnej dôvere a bez obáv utiekať sa k svojim učiteľkám stále a zakaždým, keď bude treba.“²⁴

– Nech sú učiteľky jemné, trpezlivé a úctivé:

„Neprejavia im nijaký znak hnevu, netrpezlivosti ani pohrdania. Nebudú sa roztrpčovať ani zlostiť na tie, ktorým učenie ide ťažko. Nebudú ich volať somarica, hlupaňa, zlé dievčisko a nebudú pri nich kričať.“²⁵

Hrozí konflikt? Fourier nabáda učiteľky počúvať, viesť dialóg, ba ešte lepšie... Pozrime sa na tento príklad: „V júni 1611 v Pont-à-Mousson istá skupinka v penziónáte šomre. Fourier je znepokojený a informuje sa u žiačky Márie, ktorá výnimočne opustila internát, aby sa starala o chorého strýka v Mattaincourte. Najskôr dievča nechcelo nič povedať, ale potom si ho získala dobrotou kňaza a súhlasilo, že všetko povie. Uviedla šesť alebo osem tvrdošijných dievčat, ktoré sa chystajú opustiť školu na sv. Jána v lete pretože, ako hovoria, život je už neznesiteľný a krívd veľa: správajú sa k nim príliš tvrdo, dve z nich dostali korbáčom, Matka Alexia neprestajne hreší sestru Máriu, ktorá ich podporuje, „ich dobré Matky, ktoré sa k nim správali láskavejšie, odišli“, „začíname sa učiť priveľa nových vecí“, a posledný rozhodujúci argument: „nedávajú im nič k chlebu na olivrant“. Fourier si pozorne vypočul sťažnosti vzbúrenkýň a dal ich na vedomie sestrám v liste z 12. júna, v ktorom píše, že možno „nepočujete nič z tohto šomrania a reptania, ktoré sa kopí a šíri bez vášho vedomia, a preto láskavo zväzte medzi sebou, či je na tom niečo hodné bližšieho preskúmania, aby sa veci dali na poriadok.“ A tu je diagnóza: „Myslím si, že na dosiahnutie nápravy mali by ste skúsiť upokojiť a uspokojiť tie dve veľké dievčatá,

²¹ Paule SAGOT, *O prezentácii spirituality zakladateľov*, publikácia CND, 1996.

²² VLD, XXII, 23.

²³ VLD, XXIII, 2.

²⁴ VLD, XXII, 4.

²⁵ VLD, XVI, 11.

...ale tiež o budovanie osobnosti

ktoré dostali korbáčom pre neviem aké malé roztržky, a mali by ste im aj ich spoločníckam prejavit slovami a skutkami, že sa k nim odteraz chcete správať láskavejšie, každý deň by ste im mali dať na olovrant zopár čerešní, čo nie sú drahé alebo niečo iné, nech vo všetkom zavládne poriadok, aby žili veselé a celkom spokojné.“²⁶

– Nech sa hodnoty odovzdávajú v ovzduší rešpektovania slobody každej osoby:

„Učiteľky využijú každú príležitosť na to, aby svoje žiačky cvičili v každej zbožnosti²⁷, raz jednu, raz druhú, podľa obdobia, miesta a osôb: ale vždy bez násilia, bez toho, že by ich príliš nútili, pripierali či príliš obťažovali; a ako budú tieto malé učnice postupne pripravené pustiť sa do práce, zaučia ich do nej a budú im pomáhať, ako sa len dá, akoby viesť za ruku a dobre usmerňovať ich skutky, aby ich povzbudzovali a tiež aj jemne napomínali, ak sa im niečo náhodou nepodarí z nevedomosti alebo pre iné, až kým nebudú celkom šikovné.“²⁸

IV. Naplniť povolanie každej ľudskej bytosti

1 – Byť človekom:

„P“ričiň sa o jeho rast“: už viac ako 400 rokov nachádza každá sestra Notre-Dame svoju identitu v známych slovách vízie Alexie Le Clerc:

„Ukázala sa mi Panna Mária držiaca svojho Synčeka, podávala mi ho a povedala, aby som ho živila, až kým nebude veľký. Tým sa rozumelo: aby som sa postarala o jeho slávu.“²⁹

„Slávou Boha je živý človek“, hovoril sv. Irenej. Treba teda pomáhať dieťaťu rásť, aby naplno uskutočnilo svoje povolanie muža respektíve ženy po stránke ľudskej i duchovnej.

Skutočne, každá ľudská bytosť má vlastné povolanie: budovať sa na základe pokladu, ktorý je v nej, a ten tvoria jej talenty. Je v nás viac ako my sami, aj keď to ešte nevieme, alebo sa tomu neodvažujeme uveriť: „Absolútne žiadna kategória ľudí by si nemala zúfať nad svojím povolaním“, obhajuje sv. Augustín.³⁰

„Čomu treba deti učiť? Že bohatí (ale ťažko), chudobní, nádenníci, súdni úradníci, koniec koncov každý podľa svojho stavu sa môže stať svätým, ak budú dokonale zachovávať pravidlá v tom povolaní, do ktorého ich Boh pozval.“³¹

A preto tieto rady: „Rehoľnice majú za úlohu ukázať svojim malým žiačkam všetko, čo uvážia ako vhodné naučiť sa a vykonávať pre laické dievčatá, aby sa cvičili v svätej láske k Bohu a v opravdivej láske k blížnemu, aby sa sväto správali uprostred pozemských bohatstiev a pôct, aj v chudobe a v opovrhnutí či v núdzi, aby sa zaujímali a postarali tak, ako sa bude dať, o všetko, čo sa týka terajšieho života (...) i šťastnej večnosti.“³²

„Postarať sa o to, čo sa týka terajšieho života“: široký program, ktorý predpokladá objavovať a rozvíjať seba samého, a zo strany vyučujúcich prispôsobovať sa každému mladému človekovi a jeho životným podmienkam.

²⁶ Opis od Marie-Claire TIHON, *Majster vo výchove*, svätý Peter Fourier, vyd. Don Bosco, 2002.

²⁷ Zbožnosť znamená skutky lásky voči Bohu a blížnemu.

²⁸ VLD, IX, 20.

²⁹ Alexia LE CLERC, *Vyznanie*, 23.

³⁰ Kázne, 304.

³¹ P. FOURIER, *List istému kanonikovi*, 1627.

³² VLD, V, 1.

2 – Byť kresťanom:

Keďže Peter Fourier má na mysli výchovu iba v kresťanskom duchu, formácia k životu vo viere a k evanjeliovým postojom má v jeho výchovnom projekte prvoradé miesto.

– Ako byť praktizujúcim kresťanom bez toho, že by zazneli každému z nás Otcove slová ako v deň Ježišovho krstu: „Toto je môj milovaný syn“? Každý z nás má počuť oslovenie syn resp. dcéra, ktorým sa na nás Boh obracia a ktoré nám ešte chce zjaviť; Učiť sa poznávať osobu Krista, „všetky jeho skutky a slová, ako viditeľne prebýval na tomto svete“ podľa spirituality sestier Notre-Dame. Pestovať v sebe tento vzťah prostredníctvom meditácie, kontemplácie Ježišových skutkov.

– Ako byť praktizujúcim kresťanom bez toho, aby sme boli privedení k modlitbe, v ktorej voláme Boha „Otcom“? Svätý Augustín neváha modlitbu prirovnať k túžbe:

„Tvoja túžba je tvojou modlitbou, ak tvoja túžba pretrváva, aj tvoja modlitba je ustavičná... Ak sa nechceš prestať modliť, neprestávajú túžiť. Pretrváva tvoja túžba? Tak pretrváva aj tvoj hlas. Odmlčíš sa až vtedy, keď prestaneš milovať.“³³

– Ako byť praktizujúcimi kresťanmi, ak sa nestaneme učeníkmi – ktorí Krista nasledujú – a apoštolmi – ktorých vysielala –, aby sme vytvárali Cirkev spolu s ostatnými? Teda máme kráčať v jeho šlapajach a vziať druhých za ruku, nech sa blahozvešť šíri.

Žiačky budú cvičiť v „opravdivej láske k blížnemu“³⁴. Svätý Augustín upresňuje: „Ak chceš milovať Krista, rozprestri svoju lásku na celý svet, pretože aj Kristove údy sú rozpäté na celý svet.“³⁵

„Nech si dávajú pozor, aby neurazili a nepohrdali žiadnou svojou spoločníčkou, že je mladšia alebo chudobná. Budú ich milovať všetky v Bohu a budú si ich vážiť; všetky budú nazívať pekne v pokoji, takže nespravia ani nepovedia nič, čo by mohlo zarmútiť jedinú z nich, a naučia sa to dodržiavať aj voči akejkoľvek inej osobe.“³⁶

3 – Kresťanské spoločenstvo:

V duchu Petra Fouriera ohlasovanie viery je neoddeliteľné od viditeľného a otvoreného kresťanského spoločenstva: viera nie je iba v knihách a v prednáškach, ale aj u ľudí, ktorí ňou žijú. Viera vyžaduje rovnaký výchovný postoj: pedagogiku, pozornosť a úctu. „Žiačky budú láskavo a pomaličky vychovávať podľa príležitostí a ich schopností, aby boli vždy pripravené a hotové urobiť v službe Bohu to, čo od nich bude žiadať.“³⁷

„Ak sa medzi ostatnými nájde dievča toho akože reformovaného náboženstva³⁸, správajte sa k nej milo a láskavo, ostatným nedovoľte, aby ju trápili, alebo jej niečo vyčítali, či ju hnevali. Nežiadajte ju, aby opustila svoj omyl a nerozprávajte priamo proti jej náboženstvu.“³⁹

„Výchovný chlieb“ Kongregácie Notre-Dame si delili medzi sebou generácie mladých aj dospelých. Každý je aj dnes pozvaný, aby sa ním sýtil, nech „rastieme spoločne“.

Fondation Pierre-Fourier Alix-Le-Clerc

Congrégation Notre-Dame

204 rue de la Croix Nivert - 75015 PARIS

³³ Komentár žalmu, 367.

³⁴ VLD, V, 1.

³⁵ Komentár k 1. listu sv. Jána.

³⁶ VLD, XVII, 12.

³⁷ VLD, IX, 7.

³⁸ „Akože náboženstvo“ tu znamená protestantské.

³⁹ P.FOURIER, List sestram v Metz, 26. február 1624.